

Gi personvernet tilbake til borgerne

2008 har begynt som et dårlig år for personvernet. Nå er det ikke lenger mulig å reise inn og ut av Oslo uten å bli registrert i bomringen, vi har begynt å registrere alle aborter som gjennomføres, og vi er på vei til å implementere EUs datalagringsdirektiv (2006/24/EF). Vi blir overvåket av kameraer overalt hvor vi går, og vi aner ikke hvor informasjonen blir liggende og hvem som har tilgang til det.

Vi er ikke på vei til et overvåkningssamfunn, vi er et. Menneskerettighetsgruppen Privacy International kaller Norge et land som systematisk feiler i å beskytte personvernet. Mye av skylden ligger i politikken.

Men det verste er at vi selv blir sittende stille og akseptere krenkelsene av personvernet i kriminalitetsbekjempelsens navn. Ny teknologi brukes for å beskytte oss, men vi lagrer informasjon som vil være en honningkrukke for kriminelle, skulle informasjonen havne i gale hender. Elektronisk informasjon er så godt som umulig å fjerne når den først er lagret, uansett hvor mange begrensninger vi legger på lagringstiden.

Elektronisk overvåkning gir hundrevis av teknisk ansatte og konsulenter tilgang til våre aktiviteter med mobilen og på internett. Man vil snart kunne stjele identiteter fra pass med en radiosender. Mange mener de ikke har noe å skjule, men det har vi alle. Om man har lastet ned en fil fra nettet, tatt en abort, eller vært et sted man ikke burde være — det er mange som kan bli fristet til å bruke slik informasjon til tilsynelatende gode formål.

Vi kan ikke stole på at elektronisk informasjon ikke kommer på avveie, vi kan ikke beskytte oss mot misbruk. Derfor må lagring av slik informasjon begrenses til et minimum. Grunnleggende rettigheter må bevares: Retten til å ferdes sporløst, retten til å ikke gi fra seg informasjon om seg selv, og retten til å vite at man blir registrert, og hvorfor.

Vi gir bort seieren i kampen mot terror og kriminalitet ved å krenke oss selv og våre friheter. Vi løser ikke kriminalitet og terrortrusler med overvåking og ved å behandle alle som potensielt kriminelle, men med et politi og et rettsvesen med gode ressurser. Det er ingen motsetning mellom å være for personvern og mot kriminalitet.

Norges borgere skal ha personvernet tilbake. Derfor krever vi at:

- Regjeringen sier nei til å implementere EUs datalagringsdirektiv, og om nødvendig legger ned veto mot direktivet.
- Det alltid skal finnes anonyme alternativer til registrering av reisemønster.
- Alle helseregistre med ikke-anonymisert informasjon som er innhentet uten samtykke, eller ikke har anonyme behandlingsalternativer, skal fjernes.
- Muligheten til offentlig og privat bruk av kameraovervåking innskrenkes kraftig, og kan utelukkende brukes når den gir en bevist kriminalitetsbekjempende funksjon.
- Politiet aldri driver overvåking i noen form uten rettslig kjennelse. Partene skal informeres om overvåkingen i etterkant.

- Stortinget begynner prosessen mot å endre Grunnloven slik at personvernet beskyttes. Den Europeiske menneskerettighetskonvensjonens bestemmelser om retten til å unnlate å vitne mot seg selv, skal også gjelde for f.eks. DNA-registrering.
- Det skal gjennomføres en full gjennomgang av informasjonslagring gjort både med og uten samtykke, på privat, kommunalt og statlig nivå. Borgerne skal lett kunne vite hva slags informasjon som allerede finnes og hva som blir løpende innhentet.